

Załącznik nr 4
do Protokołu Rady Pedagogicznej MOW w Koźminie Wlkp. w dniu 14 września 2023 r.
Załącznik nr 1 do Uchwały nr 2/I/2023/20234
w sprawie zatwierdzenia do realizacji
Programu resocjalizacyjno – wychowawczo - profilaktycznego MOW w Koźminie Wlkp.

**PROGRAM
RESOCJALIZACYJNO – WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY
MOW W KOŹMINIE WLKP.**

Koźmin Wlkp., wrzesień 2023 r.

Spis treści

Wstęp	
Cele i zadania Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego	3
Rozdział 1	
Geneza demoralizacji i charakterystyka wychowanków	5
Rozdział 2	
Program resocjalizacyjno – wychowawczo – profilaktyczny	7
Rozdział 3	
System oceniania procesu resocjalizacji	14
Załącznik do Programu resocjalizacyjno-wychowawczo-profilaktycznego	
Regulamin Wychowanka MOW w Koźminie Wlkp.	19

Wstęp

Cel i zadania Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Koźminie Wlkp. – wypis ze Statutu.

§ 3

1. Celem Ośrodka jest zresocjalizowanie wychowanków; wyeliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego i demoralizacji, przygotowanie wychowanków do podjęcia decyzji wyboru kierunku kształcenia zawodowego i szkoły po ukończeniu szkoły w Ośrodku oraz prawidłowego uczestnictwa w życiu społecznym, zgodnego z normami prawnymi i społecznymi.
2. Ośrodek, dążąc do osiągnięcia wyznaczonych celów, realizuje zadania terapeutyczne, korekcyjne, wychowawcze, edukacyjne, kulturalne, profilaktyczne, sportowe, rekreacyjne, opiekuńcze, prozdrowotne.
3. Zadania o których mowa w ust.2 realizowane są głównie poprzez:
 - 1) zintegrowaną działalność resocjalizacyjną, korekcyjną, wychowawczą, edukacyjną, opiekuńczą Ośrodka, gabinetu profilaktyki zdrowotnej i szkoły - funkcjonujących w Ośrodku, w tym:
 - a) organizowanie zajęć edukacyjnych, profilaktyczno-wychowawczych, terapeutycznych i resocjalizacyjnych;
 - b) wspomaganie wychowanków w zakresie nabywania umiejętności życiowych ułatwiających funkcjonowanie społeczne oraz umożliwiających powrót do środowiska rodzinnego i społecznego (w tym m.in. w miarę możliwości do szkoły w miejscu zamieszkania);
 - 2) współdziałanie z rodzinami wychowanków, sądami, policją, organizacjami społecznymi, samorządami terytorialnymi i lokalnymi, szkołami, kuratoriami i innymi w miarę potrzeb, poprzez:
 - a) rozpoznawanie, wspomaganie, rozwijanie potencjalnych możliwości dzieci i młodzieży;
 - b) wspieranie rodziców (prawnych opiekunów) w pełnieniu funkcji wychowawczej i edukacyjnej;
 - c) podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku zachowań wychowanków szczególnie zagrażających ich zdrowiu lub życiu;
 - d) pomoc w planowaniu kariery edukacyjnej i zawodowej, z uwzględnieniem możliwości i zainteresowań wychowanków oraz współpraca w tym zakresie z sądem, który wydał orzeczenie o umieszczeniu wychowanka w ośrodku oraz ośrodkami pomocy społecznej i innymi instytucjami właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania wychowanków;
 - e) udzielanie pomocy rodzicom (prawnym opiekunom), wychowawcom i nauczycielom w zakresie doskonalenia umiejętności niezbędnych we wspieraniu rozwoju wychowanków, w szczególności w zakresie unikania zachowań ryzykownych;
 - 3) udział w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym środowiska lokalnego;
 - 4) realizację ceremoniału szkolnego, na który składa się:

- a) uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego;
- b) uroczyste zakończenie roku szkolnego;
- c) przygotowanie akademii i wieczornic zgodnie z planem pracy Ośrodka;
- d) wciągnięcie flagi państwowej na maszt na placu apelowym i dekorowanie budynków Ośrodka flagami państwowymi w: święta państwowe, wybory parlamentarne, prezydenckie i samorządowe.

Rozdział 1

Geneza demoralizacji i charakterystyka wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Koźminie Wlkp.

Wychowankowie przebywają w Ośrodku na podstawie skierowań wydanych przez właściwych starostów, w związku z wyczerpaniem możliwości profilaktycznych, resocjalizacyjno – wychowawczych i ich nieskutecznością w miejscu zamieszkania wychowanka, na mocy postanowień sądów rodzinnych o umieszczeniu w ośrodku.

Wychowankowie Ośrodka pochodzą najczęściej z rodzin/środowisk: niewydolnych wychowawczo, często nie zaspokajających podstawowych potrzeb bytowych i psychicznych wychowanka, niepełnych, o zaburzonych, rozluźnionych relacjach emocjonalnych, a ponadto w większości - z symptomami patologii społecznej, najczęściej w postaci:

- alkoholizmu $\approx 75\%$;
- przestępczości ujawnionej $\approx 40\%$;
- przemocy w rodzinie /ujawnionej $\approx 40\%$;
- rodzina po rozpadzie $\approx 85\%$;
- niewydolności wychowawczej $\approx 100\%$;
- niski status społeczno – materialny $\approx 85\%$.

Dysfunkcyjność rodziny, często polegająca na występowaniu kilku symptomów, jest pierwotnym źródłem zaburzeń zachowania i emocji występujących u wychowanków, uniemożliwiających prawidłowy proces socjalizacji. Wzrastanie w rodzinie dysfunkcyjnej często prowadzi do poszukiwania akceptacji i znaczenia w środowisku rówieśniczym, a w przypadku naszych wychowanków – w środowisku marginesu społecznego. Z problemami rodzinnymi związane są również trudności w nauce, ucieczki z lekcji, wagary, ucieczki z domu i inne zaburzenia zachowania, które pogłębiają stopień niedostosowania społecznego.

W związku z tym podejmowane w miejscu zamieszkania nieletniego działania opiekuńcze, wychowawcze oraz profilaktyczne ze strony rodziny, szkoły, policji, sądów okazują się nieskuteczne. W konsekwencji wychowankowie, wbrew swej woli, postanowieniem Sądu zostają umieszczeni w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Koźminie Wlkp.

Tab. 1 Przejawy niedostosowania społecznego, demoralizacji, będące przyczyną umieszczenia w Ośrodku:

L.P.	Symptomy niedostosowania społecznego i demoralizacji wychowanków	styczeń 2016 %	luty 2017	marzec 2018 %	marzec 2019 %	wrzesień 2021 %	wrzesień 2022 %	wrzesień 2023 %
1.	Wagary	100	100	100	100	81	85	67
2.	Nierealizowanie obowiązku szkolnego	52	55	66	39	61	59	48

3.	Opóźnienie szkol. w tym: 1 roczne 2 letnie 3 letnie 4 letnie	100 3,7 44,4 42,5 7,5	100 22,5 52,5 12,5 12,5	100 30 41 20 9	73 29 23 21 -	100 57 14 5 -	85 55 30 - -	53 24 24 5 -
4.	Alkoholizowanie się	100	100	100	100	100	96	76
5.	Palenie papierosów	96	97,5	93	95	90	85	76
6.	Narkotyzowanie się	81,5	82,5	86	95	95	85	57
7.	Przynależność do grupy o cechach demoralizacji, negatywne kontakty rówieśnicze	100	100	93	100	100	100	100
8.	Konflikt z prawem, czyny karalne	93	85	86	84	90	85	76
9.	Zachowania agresywne	98	100	89	98	81	74	52
10.	Ucieczki z domu	39	45	39	48 w tym 37% ucieczki z poprzednich placówek	nie badano	nie badano	nie badano
11.	Zaburzenia psychiczne: (w tym próby samobójcze, dewiacje seksualne, inne)	37% leczonych psychiatrycznie/ odwykowo	45% leczonych psychiatrycznie/ odwykowo	45% leczonych psychiatrycznie/ odwykowo	52% leczenie psychiatryczne i	nie badano	nie badano	nie badano
		13% ujawniało tendencje samobójcze (myśli sam., samookaleczenia)	12,5% ujawniało tendencje samobójcze (myśli sam., samookaleczenia)	32% ujawniało tendencje samobójcze (myśli sam., samookaleczenia)	7% zaburzenia o charakterze seksualnym			
		3,7% zaburzenia o charakterze seksualnym	2,5% zaburzenia o charakterze seksualnym	Brak informacji o zaburzeniach o charakterze seksualnym				

Wymienione przejawy niedostosowania społecznego i demoralizacji u wychowanków Ośrodka występują najczęściej w sprzężeniu. W okresie adaptacji wychowankowie zostają objęci pomocą psychologiczno – pedagogiczną. Wskutek podjętych działań większość

wychowanków poddaje się oddziaływaniom resocjalizacyjno – wychowawczym i edukacyjnym w Ośrodku. Włączają się aktywnie w proces resocjalizacji, wychowania, edukacji.

Rozdział 2

Program resocjalizacyjno – wychowawczo - profilaktyczny

Program resocjalizacyjno – wychowawczo - profilaktyczny Ośrodka oparty jest na założeniach psychologii behawioralnej i poznawczej oraz ma charakter resocjalizacyjno-kompensacyjny:

- **zmierza do zmodyfikowania zachowania wychowanków w kierunku zachowań społecznie akceptowanych;**
- **dąży do poznania i uznania przez wychowanków norm, zasad i wartości akceptowanych społecznie;**
- **oparty jest na prawach i obowiązkach wychowanka oraz systemie kar i nagród;**
- **wykorzystuje mechanizm społecznego uczenia się pożądanym zachowań;**
- **dąży do wyrównania deficytów rozwojowych i braków edukacyjnych.**

Działalność Ośrodka realizowana jest poprzez zintegrowaną pracę szkół (Szkoły Podstawowej, Szkoły Branżowej I stopnia) i Internatu, w oparciu o ogólne zasady pracy resocjalizacyjnej, wychowawczej, profilaktycznej i edukacyjnej:

- 1) progresywności procesu resocjalizacji;
- 2) podmiotowego traktowania wychowanków;
- 3) wspomagania ich w okresie adaptacji we współpracy ze środowiskiem naturalnym;
- 4) systematyczności, konsekwencji, spójności oddziaływań resocjalizacyjno – wychowawczych;
- 5) indywidualizacji oddziaływań odpowiednio do osobowości wychowanków, deficytów rozwojowych, przejawianych zaburzeń zachowania i symptomów demoralizacji;
- 6) sprawdzania i utrwalania efektów resocjalizacyjnych, wychowawczych i edukacyjnych;
- 7) planowania przyszłości wychowanków po opuszczeniu Ośrodka.

W celu podniesienia efektywności pracy resocjalizacyjnej, wychowawczej, profilaktycznej, edukacyjnej i opiekuńczej przyjęto standardy pracy Ośrodka:

- 1) klimat i organizacja pracy w Ośrodku sprzyjają efektywnej pracy wychowanków i pracowników;
- 2) w Ośrodku stworzone są warunki do resocjalizacji i rozwoju każdego wychowanka – umożliwiające mu jak najszybszy powrót do środowiska naturalnego, samodzielnego życia w społeczeństwie, zgodnego z prawem oraz normami, powinnościami i oczekiwaniami społeczno – moralnymi;
- 3) Ośrodek w procesie resocjalizacji współuczestniczy w życiu środowiska, współpracuje ze środowiskiem naturalnym wychowanka oraz osobami i instytucjami zainteresowanymi i wspierającymi wychowanków;

- 4) kwalifikacje kadry pedagogicznej umożliwiają efektywną realizację procesu resocjalizacji, wychowania i edukacji wychowanków.

Podstawowe wartości kształtowane w Programie:

- 1) poszanowanie różnorodności kulturowej oraz prawa do odmienności drugiego człowieka;
- 2) poszanowanie i dostrzeganie wartości symboli narodowych, kultury, tradycji, ceremonii i języka ojczystego; pogłębianie, umacnianie patriotyzmu;
- 3) otwartość na dobro, prawdę, piękno;
- 4) sprawiedliwość, uczciwość, odpowiedzialność;
- 5) tolerancja;
- 6) rodzina, bezpieczeństwo, zdrowie;
- 7) poszanowanie pracy i jej wytworów;
- 8) umiejętność współpracy, współdziałania w zespole;
- 9) poszanowanie przyrody;
- 10) poszanowanie mienia społecznego, prywatnego, osobistego i własności.

Podstawowe cele wychowawcze Programu:

- 1) podniesienie autorytetu rodziny; nawiązanie i pogłębienie pozytywnych więzi rodzinnych, rozwijanie uczuciowości wyższej, zdolności do syntonii, empatii;
- 2) przygotowanie wychowanków do pełnienia ról społecznych;
- 3) umiejętność współdziałania społecznego;
- 4) wzbudzanie i rozwijanie zainteresowań; wdrożenie wychowanków do aktywnego wypoczynku;
- 5) profilaktyka uzależnień, dostarczenie wychowankom fachowej wiedzy na temat uzależnień, rozwijanie samoświadomości w zakresie uzależnień (narkomania, alkoholizm, nikotynizm);
- 6) wdrożenie zdrowego stylu życia, rozwijanie zainteresowań jako alternatywy dla aspołecznych zachowań;
- 7) budowanie odpowiedzialności za zdrowie własne i innych;
- 8) internalizacja norm społeczno – moralnych.

Pożądanym efektem pracy jest wychowanek, który opuszczając Ośrodek:

- 1) zna i respektuje normy społeczno – moralne i prawne, które są dla niego elementem samooceny i samokontroli;
- 2) posiada umiejętności realizacji osobistych potrzeb, dążeń, planów bez naruszania praw i wolności innych osób;
- 3) posiada pełną samoświadomość i realne plany na przyszłość;
- 4) samodzielnie wykonuje codzienne obowiązki;
- 5) załatwia swoje sprawy w instytucjach i urzędach;
- 6) utrzymuje poprawne relacje społeczne, w tym rodzinne;
- 7) zna zagrożenia wynikające z uzależnień i potrafi dokonywać wyborów zachowań poświadczanych społecznie;

- 8) ukończył naukę na danym poziomie edukacji, jest klasyfikowany i promowany do klasy programowo wyższej.

Tab. 2

Zadania programu resocjalizacyjno – wychowawczego:

Lp.	Obszar funkcjonowania Ośrodka	Zadania	Przedsięwzięcia
1.	Opieka i rozwój fizyczny wychowanków	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpoznawanie stanu czystości i zdrowia wychowanków nowoprzybyłych do Ośrodka. 2. Stymulowanie rozwoju i korygowanie wad rozwojowych poprzez realizację zajęć sportowych. 3. Wyrabianie nawyków higieniczno – porządkowych. 4. Propagowanie zasad bhp, na co dzień i zdrowego stylu życia. 5. Przeciwdziałanie uzależnieniom, 	<ul style="list-style-type: none"> - wywiady z rodzicami/opiekunami i bieżące ich informowanie o stanie zdrowia wychowanków; - przegląd dokumentacji zdrowotnej; - badanie przez higienistkę; - badanie przez lekarza pierwszego kontaktu w aspekcie udziału w zajęciach wf, przydatności zawodowej, przez stomatologa oraz specjalistę w miarę potrzeb, szczególnie wychowanków przejawiających zaburzenia zachowania; - przeglądy okresowe stanu zdrowia; - prowadzenie ćwiczeń korekcyjnych i rozwijających aktywność sportową na powietrzu, boiskach, sali gimnastycznej, siłowni, pływalni; - treningi: biegowe, w tenisie stołowym, piłce nożnej oraz udział w imprezach w środowisku lokalnym – „Bieg Maćka”, „Bieg Krotosa”, zawody survivalowe i turnieje tenisa stołowego; - systematyczne czynności higieniczno – porządkowe wychowanków przy kontroli i instruktaza ze strony wychowawcy; - instruktaz bhp przed zajęciami; - konkursy czystości; - instruktaz nt. bezpiecznego użytkowania sprzętu codziennego użytku, środków chemicznych, bezpiecznego poruszania się środkami lokomocji, bezpieczeństwa drogowego, ppoż.; - udział wychowanków w planowaniu jadłospisów; - samodzielne przygotowanie posiłków pod nadzorem wychowawcy; - opieka nad chorym; - propagowanie wiedzy nt. uzależnień; - udział wychowanków w zajęciach wg programów profilaktycznych; - turystyka rowerowa; - organizacja i udział w rozgrywkach,

		<p>realizacja programów profilaktycznych, propagowanie zdrowego, aktywnego wypoczynku.</p> <p>6. Korygowanie, uzupełnianie, dostosowanie ubrań wychowanków odpowiednio do pory roku.</p>	<p>impresach wewnątrzrodzkowych i międzyszkolnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja i prowadzenie spotkań sportowo - turystycznych z młodzieżą ze środowiska lokalnego; - współpraca z rodziną – informowanie rodziców/ opiekunów o potrzebach wychowanków; - prowadzenie kart przedmiotów osobistych wychowanka; - nauka samodzielnego naprawiania drobnych uszkodzeń odzieży oraz troska o odzież, jej stan i czystość; - zwracanie uwagi na estetyczny wygląd oraz adekwatny do pogody ubiór wychowanków;
2.	Resocjalizacja	<p>1. Korygowanie osobowości</p> <p>2. Kompensowanie braków rozwojowych.</p> <p>3. Niwelowanie przyczyn niedostosowania społecznego, demoralizacji.</p> <p>4. Korygowanie więzi wychowanków z rodzinami/opiekunami; pogłębianie wiedzy i umiejętności pedagogicznych rodzin wychowanków.</p> <p>5. Rozwój osobowości wychowanków: pogłębianie dojrzałości emocjonalnej i społecznej, rozwijanie zainteresowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kontynuacja realizacji działań profilaktycznych; - wielospecjalistycznej ocenie funkcjonowania wychowanka; - opracowanie indywidualnych programów edukacyjno - terapeutycznych wychowanków (IPET); - motywowanie wychowanków do współpracy w zakresie realizacji IPET; - prowadzenie socjoterapii, psychoterapii i terapii pedagogicznej – indywidualnej, grupowej odpowiednio do indywidualnych programów edukacyjno - terapeutycznych wychowanków; - realizacja zajęć resocjalizacyjno – wychowawczych wg programów profilaktycznych (Tradycja i kultura, Turysta, Sportowa Integracja); - systematyczne prowadzenie dokumentacji, w tym arkuszy obserwacji wychowanka; - realizacja zadań opiekuńczych i resocjalizacyjno - wychowawczych zawartych IPET; - formułowanie opinii o wychowankach; - spotkania z rodzicami/opiekunami w czasie odwiedzin, wywiadówek i imprez okolicznościowych; - kontakty korespondencyjne, telefoniczne z rodzicami/ opiekunami; - wspólne planowanie z rodzinami/ opiekunami procesu resocjalizacji wychowanków, z uwzględnieniem oczekiwań i możliwości środowiska rodzinnego; - autoprezentacja w grupie; - terapia indywidualna i grupowa; - działalność samorządowa; - prace społeczno – użyteczne; - konkursy, imprezy sportowe, akademie, wieczornice;

			<ul style="list-style-type: none"> - wycieczki turystyczno - krajoznawcze; - powierzanie wychowankom ról społecznych.
3.	Wychowanie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie hierarchii wartości i postaw: <ul style="list-style-type: none"> - prospołecznych, obywatelskich, patriotycznych, - postawy odpowiedzialności, tolerancji, zaufania, - samorządności, - poszanowania wartości i autorytetów uznanych społecznie. 2. Rozwijanie u wychowanków samorządności i odpowiedzialności. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie samorządności, samodzielności, współodpowiedzialności wychowanków w trakcie spotkań grupowych oraz dla całej społeczności Ośrodka – dotyczących organizacji i realizacji życia w Ośrodku; - ceremonie przyjmowania nowych wychowanków do grup, klas; - obchodzenie w grupach imienin, urodzin wychowanków, kultywowanie wspólnego świętowania w czasie świąt i uroczystości; - trenowanie umiejętności społecznych, kształtowanie postaw tolerancji; - nauka hymnu państwowego, wierszy, pieśni patriotycznych, konkursy; - przygotowanie do uroczystości Bierzmowania. <ol style="list-style-type: none"> 1. współpraca w analizie i przebiegu procesu resocjalizacji i funkcjonowania Ośrodka pomiędzy Radą Pedagogiczną, Dyrekcją a Samorządem Wychowanków; 2. włączanie wychowanków do odpowiedzialności za mienie i porządek poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - własnoręcznie wykonywanie przez wychowanków prac malarskich, dekoracyjnych, naprawczych, remontowych; - konkurs na najładniejszą klasę, pomieszczenie, świetlicę grupy; - pełnienie przez wychowanków dyżurów porządkowych na terenie Ośrodka; - redagowanie, wykonywanie gazetek wg zainteresowań z uwzględnieniem problematyki preorientacji zawodowej; - umożliwienie wychowankom udziału w pracach dodatkowych na rzecz społeczności Ośrodka oraz pracy zarobkowej poza Ośrodkiem.
4.	Edukacja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie umiejętności edukacyjnych uczniów. 2. Rozszerzenie i pogłębienie wiedzy ogólnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie badań wstępnych z zakresu umiejętności i ogólnej wiedzy szkolnej z poszczególnych przedmiotów; - ogólnoszkolne badanie poziomu ortografii, pisania, umiejętności czytania, wiedzy i umiejętności matematycznych; - opracowanie indywidualnych programów edukacji; - dostosowanie metod, form, wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych uczniów i poziomu wiedzy i umiejętności szkolnych, stwierdzonych na podstawie badania wstępnego; - prowadzenie zajęć wyrównawczo-kompensacyjnych szczególnie związku z

		<p>3. Wzbudzenie u wychowanków potrzeby poznawczej oraz motywacji do pracy szkolnej i nauki zawodu w branżowej szkole I stopnia w zawodzie stolarz.</p> <p>4. Rozwijanie wiedzy i umiejętności z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.</p> <p>5. Zdiagnozowanie wiedzy uczniów o Internecie i bezpieczeństwie w sieci.</p> <p>6. Doskonalenie i pogłębienie wiedzy o Internecie.</p>	<p>dysleksją, dysortografią i przejawianymi przez wychowanków potrzebami edukacyjnymi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolenie w zakresie wychowania komunikacyjnego oraz egzamin na kartę rowerową; - doskonalenie umiejętności pracy z komputerem; - organizacja konkursów: geograficznego, historycznego, plastycznego, czytelniczego, ortograficznego; - doskonalenie umiejętności: formułowanie pism użytkowych, urzędowych, czytania ze zrozumieniem instrukcji, czytania wykresów, rozkładów jazdy; - wycieczki turystyczne, zawodoznawcze; - wycieczki historyczne; - wykonywanie dla własnych potrzeb drobnych sprzętów oraz napraw podczas zajęć przysposobienia do pracy, - wystawa wytworów, prac uczniów/ wychowanków; - doradztwo zawodowe i szkolne; - realizacja programu „Pracujemy dla siebie i innych”. - opracowanie indywidualnych programów edukacji; - dostosowanie metod, form, wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych uczniów i poziomu wiedzy i umiejętności szkolnych, stwierdzonych na podstawie badania wstępnego z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych; - realizacja zajęć rozwijających kompetencje matematyczne. - przeprowadzenie testu diagnozującego wiedzę uczniów o Internecie, jego usługach i bezpieczeństwie w sieci. - przeprowadzenie zajęć na temat Internetu, zagrożeń związanymi z korzystaniem z Internetu oraz zasad bezpieczeństwa obowiązujących w Internecie.
5.	Usamodzielnianie wychowanków	<p>1. Kształtowanie planów życiowych wychowanków (szkolnych, zawodowych).</p> <p>2. Przygotowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nawiązanie współpracy z PCPR-ami, kuratorami, rodzinami/ opiekunami wychowanków; - współdziałanie z PCPR w opracowaniu programów usamodzielniania; - spotkanie z przedstawicielami Urzędu Pracy;

		wychowanków do wyboru szkoły i zawodu.	<ul style="list-style-type: none"> - doradztwo szkolne i zawodowe dla wychowanków przewidywanych do zwolnienia, kończących szkołę w Ośrodku.
6.	Współpraca ze środowiskiem	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z rodzinami, środowiskami wychowanków. 2. Współpraca z sądami, policją. 3. Dalsza integracja środowiska lokalnego wokół spraw wychowawczo-resocjalizacyjnych i profilaktyki. 4. Współpraca z instytutami psychologii i pedagogiki w Poznaniu, Wrocławiu, ODN i in. 	<ul style="list-style-type: none"> - inicjowanie kontaktu i współpracy z rodzinami wychowanków w okresie adaptacji, wspólne sporządzanie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych; - uzgadnianie terminów przepustek, urlopów, wzajemne informowanie się o zachowaniu wychowanków; - pogłębianie wiedzy i umiejętności pedagogicznych rodziców, wspomaganie w trudnościach wychowawczych; - współdziałanie z rodzicami/ opiekunami na rzecz usamodzielnienia wychowanków /w trakcie odwiedzin, wywiadówek, kontaktów telefonicznych, korespondencyjnych; - wspólne podejmowanie decyzji w sprawach urlopów, przepustek; - zapraszanie rodziców do współuczestniczenia w świętach, uroczystościach; - współpraca z PCPR, MOPS, Regionalnymi Centrami Polityki Socjalnej w celu wspierania rodzin i wychowanków, szczególnie w zakresie usamodzielniania; - wzajemne przekazywanie informacji o wychowankach i przebiegu procesu resocjalizacji; - wnioskowanie do sądów o zwolnienie z Ośrodka, o zmianę środka wychowawczego; - realizowanie prac społeczno – użytecznych przez wychowanków na rzecz środowiska lokalnego; - współpraca z MGOK w Koźminie Wlkp., Klubem „Rivendell” ZHP Krotoszyn, klubem sportowym „Biały Orzeł”, parafią św. Stanisława w Koźminie Wlkp. - konsultowanie trudności dotyczących: <ul style="list-style-type: none"> - skierowań wychowanków, - organizacji szkoleń dla pracowników, - rozwiązywanie problemów; - konsultowanie problemów merytorycznych; - podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pedagogicznych; - przeprowadzenie badań efektów pracy; - przyjmowanie studentów na praktyki i „zajęcia otwarte”.
7.	Badanie jakości pracy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawdzanie i utrwalanie efektów pracy. 2. Działalność samorządowa wychowanków. 3. Rozwój zawodowy 	<ul style="list-style-type: none"> - sprawowanie nadzoru pedagogicznego w tym obserwowanie zajęć; - powierzenie ról społecznych w formie odpowiedzialności, wyróżnień; - reprezentacja Ośrodka;

		nauczycieli/wychowawców w szczególności nowozatrudnionych.	<ul style="list-style-type: none"> - wyjazdy /przepustki, urlopy, wycieczki; - udział SW w realizacji zadań Ośrodka; - praca w Ośrodku i poza; - udział w szkoleniach specjalistycznych; - okresowe analizy jakości pracy (ZPPP, RP); - badanie opinii rodziców; - badanie opinii wychowanków; - udział pracowników pedagogicznych w szkoleniach; - uzupełnianie i poszerzanie kwalifikacji; - dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli - realizacja awansu zawodowego i wspomaganie nauczycieli.
8	Działania profilaktyczne	<ol style="list-style-type: none"> 1. zapoznanie wychowanków z regulaminem wychowanka i zasadami pobytu w grupie wychowawczej, obowiązujących wychowanków; 2. przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym, budowanie poczucia bezpieczeństwa, zaufania oraz empatii w zespole grupowym; 3. przekazywanie wiedzy na temat zachowań ryzykownych, związanych z uzależnieniami oraz konsekwencji; 4. Rozwijanie zainteresowań jako alternatywa dla społecznych zachowań wychowanków; 5. Profilaktyka legionelli. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia grupowe z wychowankami w okresie adaptacji; - omówienie obowiązujących zasad; - ustalanie norm grupowych/ klasowych; - sporządzenie kontraktów grupowych; - zajęcia integrujące grupę/klasę; - wspólne rozwiązywanie sytuacji konfliktowych w grupie/klasie; - przyczyny i skutki zachowań agresywnych, konsekwencje prawne; - sposoby radzenia sobie z agresją swoją i innych; - uświadomienie zagrożeń wynikających z użytkowania Internetu oraz konsekwencji płynących z niewłaściwego jego wykorzystania; - omówienie zachowań ryzykownych; - pogadanki nt. uzależnienia i współuzależnienia, mechanizmu i przyczyn uzależnienia oraz skutków uzależnień od alkoholu i środków odurzających; - prelekcja na temat HIV/AIDS, zespołu FAS; - formy pomocy w przypadku uzależnienia; - zajęcia plastyczne, plakaty profilaktyczne; - zajęcia sportowe, realizacja programu „Turysta: poznaję, wybieram”, realizacja programu „Tradycja o kultura”. - realizacja wytycznych MEN, GIS i Sanepidu; - monitorowanie sytuacji epidemicznej w kraju i powiecie; - działania szkoleniowe i profilaktyczne; - autokontrola pracowników przed przestąpieniem do pracy.

System oceniania procesu resocjalizacji¹

W procesie resocjalizacyjno – wychowawczym wyróżnia się 3 etapy, zależnie od postępów i oceny zachowania wychowanków/uczniów w aspekcie: stopnia demoralizacji wychowanka, zaangażowania w procesie resocjalizacyjno – wychowawczym, jakości i trwałości efektów resocjalizacyjno-wychowawczych:

- 1. Etap adaptacji – ocena P** (dotyczy wychowanków nowoprzybyłych wymagających pomoc w przystosowaniu do środowiska Ośrodka);
- 2. Etap korygowania i rozwoju osobowości:**
 - B (dotyczy wychowanków świadomie naruszających zasady regulaminowe);
 - A (dotyczy wychowanków podejmujących współpracę wychowawcami/nauczycielami i rodzicami/opiekunami prawnymi);
- 3. Etapy utrwalania i sprawdzania efektów:**
 - S (dotyczy wychowanków z widocznymi elementami samokontroli);
 - N (dotyczy wychowanków zdolnych do samokontroli, nie wymagających w większości nadzoru i kontroli wychowawcy).

Oceny postępów procesu resocjalizacji wychowanków są dokonywane okresowo (co miesiąc na zebraniach Zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, na koniec I półrocza i na zakończenie roku szkolnego), na podstawie:

- opinii o wychowankach dokonywanej przez nauczycieli i wychowawców;
- opinii psychologa, pedagoga;
- samooceny wychowanka;
- oceny przez grupę, klasę, samorząd wychowanków.

Zespół ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej dokonuje analizy, podsumowania i oceny pracy resocjalizacyjnej, wychowawczej, opiekuńczej w Ośrodku i w Szkołach oraz indywidualnie każdego wychowanka, co stanowi podstawę formułowania planów i korekt w dalszej pracy resocjalizacyjnej.

Ad 1 Adaptacja

Celem działań Ośrodka podejmowanych na etapie adaptacji jest:

1. pozytywna adaptacja wychowanka w Ośrodku (niwelowanie oporu i niechęci, wzbudzenie osobistej motywacji do pobytu w Ośrodku i udziału w procesie resocjalizacji);
2. nawiązanie kontaktu z rodziną/opiekunami prawnymi i uzgodnienie zasad współpracy;

¹ Załącznik nr 1. Regulamin wychowanka – opracowany zgodnie z systemem oceniania procesu resocjalizacji.

3. rozpoznanie osobowości wychowanka, diagnoza poziomu wiedzy, umiejętności szkolnych i opracowanie *Indywidualnego programu edukacyjno - terapeutycznego*;
4. podpisanie *Indywidualnego programu edukacyjno - terapeutycznego* przez wychowanka, wychowawcę prowadzącego i rodzica/opiekuna prawnego.

Okres adaptacji wychowanków po doprowadzeniu do Ośrodka trwa około 1 miesiąca z indywidualnym zróżnicowaniem.

Każdy wychowanek otrzymuje ocenę **P** na pierwszym po jego przybyciu posiedzeniu Zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Jeśli proces adaptacji przebiega z trudnościami, wychowanek może uzyskać ocenę P w kolejnym miesiącu.

Na tym etapie wychowankowie nie korzystają z prawa: do urlopu, udziału w imprezach i reprezentowania Ośrodka poza nim.

Mają zapewnioną zwiększoną indywidualną opiekę i pomoc ze strony kolegów, Samorządu Wychowanków i pracowników Ośrodka, szczególnie: psychologa, pedagoga, wychowawcy sprawującego indywidualną opiekę.

Ad 2 Korygowanie i rozwój osobowości

Po okresie adaptacji zaczyna się zasadniczy proces resocjalizacyjny, wychowawczy i edukacyjny w formie oddziaływań indywidualnych i grupowych.

Indywidualny program edukacyjno - terapeutyczny, zawierający określone cele i zadania, jest podstawą pracy z wychowankiem i sprawdzania jej efektów, w oparciu o systematyczne dokumentowanie przez wychowawców, pedagogów podejmowanych oddziaływań i ich skutków w indywidualnych *Arkuszach obserwacji zachowania wychowanka* i *Ocenach opisowych*, przedstawianych na comiesięcznych posiedzeniach ZPPP.

Zależnie od stopnia demoralizacji, osobistego zaangażowania wychowanka w proces resocjalizacji, w okresie korygowania i rozwoju osobowości wyróżnia się etapy oceniane jako A lub B.

Ocenę **B** otrzymują wychowankowie o głębokim stopniu demoralizacji, naruszający zasady regulaminowe oraz z premedytacją odmawiający udziału w procesie resocjalizacji,

Celem pracy na tym etapie jest wzbudzenie u wychowanków osobistej motywacji do aktywności i współdziałania z wychowawcami, nauczycielami, Samorządem Wychowanków w realizacji pracy resocjalizacyjnej, wychowawczej, edukacyjnej.

Na tym etapie wychowankowie są poddawani nasilonym oddziaływaniom resocjalizacyjno – wychowawczym i dyscyplinującym oraz mają:

- zawieszono prawa urlopowe do czasu awansowania na poziom A;
- zakaz wyjścia poza teren Ośrodka oraz udziału w zajęciach dodatkowych poza Ośrodkiem, będących formą nagrody i reprezentowania Ośrodka,
- zakaz wykonywania pracy dla celów zarobkowych,
- odebrane funkcje społeczne powierzone w formie wyróżnień,

- tracą posiadane nagrody, w tym dni nagrodowe.

Na **poziom A** po okresie P lub B awansują wychowankowie uzyskujący pożądane wyniki resocjalizacyjno – wychowawcze i edukacyjne, włączający się w życie społeczności Ośrodka na zasadach akceptowanych społecznie, dostatecznie wywiązujący się z obowiązków, nie naruszający z premedytacją zasad regulaminowych i praw innych członków społeczności Ośrodka.

Ocenę A uzyskuje wychowanek po okresie adaptacji P, po ocenie B bądź wychowanek, który nie robi widocznych postępów w pracy nad sobą lub nie sprawdził się na poziomie S lub N.

Na tym etapie wychowankowie włączają się w życie środowiska poza Ośrodkiem. Mają prawo do:

- pełnienia funkcji powierzanych w formie nagród;
- urlopu w okresach świąteczno – feryjnych;
- jednego dnia urlopu nagrodowego w miesiącu – do uznania Zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- mogą otrzymywać dni nagrodowe poprzez dodatkowe prace na rzecz społeczności Ośrodka.

Ad 3 Utrwalanie i sprawdzanie efektów pracy

Rozpoczyna się etap samowychowania, samokontroli, samodoskonalenia się wychowanka przy malejącej potrzebie zewnętrznej kontroli i nadzoru.

Celem tego etapu jest internalizacja przez wychowanków norm społeczno – moralnych, przechodzenie od kontroli zewnętrznej do wewnętrznej.

W okresie tym następuje utrwalanie i sprawdzanie uzyskanych pozytywnych efektów resocjalizacyjno – wychowawczych.

Awans na poziom **S** następuje w efekcie widocznych postępów na poziomie A. Ocenę S uzyskuje wychowanek, który robi postępy w pracy nad sobą i w poprzednim miesiącu miał ocenę A lub S czy N.

Ponadto zwolnienie lekarskie i usprawiedliwiona nieobecność w Ośrodku skutkuje możliwością otrzymania oceny A.

Wychowanek, czyniący dalsze postępy w procesie resocjalizacji, przejawiający wolę i inicjatywę w zakresie pracy nad sobą, nie wymagający w większości nadzoru i kontroli wychowawcy przechodzi na poziom **N**.

Ocenę N otrzymuje wychowanek odpowiedzialny, dojrzały społecznie (prawdomówny, godny zaufania, uczciwy, respektujący prawa innych osób) , osiągający pozytywne wyniki w nauce, pracy, zachowaniu, który stanowi pozytywny wzór dla pozostałych wychowanków.

Wychowanek uzyskujący oceny S i N respektuje obowiązujące zasady regulaminowe, powraca z udzielonych urlopów w wyznaczonym terminie, podczas pobytu w środowisku

rodzinnym zachowuje się poprawnie (nie wpływają negatywne informacje od rodziców/opiekunów prawnych wychowanka, z Sądu, od Policji i innych instytucji).

Wychowankowie korzystają z pełni praw wychowanka oraz dodatkowych nagród:

- pełnienia funkcji reprezentowania Ośrodka poza nim;
- 2 dni urlopu nagrodowego w miesiącu na poziomie S;
- 3 (4) dni urlopu nagrodowego w miesiącu na poziomie N;
- mają prawo do urlopu okolicznościowego.

Świadome, zawinione naruszenie zasad regulaminowych, społecznych, moralnych, prawnych przez wychowanka będącego na poziomie A, S i N, powoduje cofnięcie na poziom B oraz utratę uzyskanych nagród (w tym posiadanych dni nagrodowych) i zawieszenie praw urlopowych.

DYREKTOR
MŁODZIEŻOWEGO OŚRODKA WYCHOWAWCZEGO
W KOŹMINIE WIELKOPOLSKIM

mgr Paweł Rudnicki

